

Czwartek, 17 stycznia 2019 r.

P8_TA(2019)0033

Azerbejdżan, w szczególności sprawa Mehmana Huseynova**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie Azerbejdżanu, w szczególności sprawa Mehmana Huseynowa (2019/2511(RSP))**

(2020/C 411/13)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie sytuacji w Azerbejdżanie, w szczególności rezolucję z dnia 15 czerwca 2017 r. w sprawie azerbejdżańskiego dziennikarza Afgana Mukhtarlego ⁽¹⁾, rezolucję z dnia 10 września 2015 r. w sprawie Azerbejdżanu ⁽²⁾ oraz rezolucję z dnia 18 września 2014 r. w sprawie przesładowania obrońców praw człowieka w Azerbejdżanie ⁽³⁾,
 - uwzględniając swoje zalecenie z dnia 4 lipca 2018 r. dla Rady, Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa dotyczące negocjacji w sprawie kompleksowej umowy między UE a Azerbejdżanem ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje dotyczące europejskiej polityki sąsiedztwa, w szczególności zalecenie z dnia 15 listopada 2017 r. dla Rady, Komisji oraz ESDZ w sprawie Partnerstwa Wschodniego w perspektywie szczytu w listopadzie 2017 r. ⁽⁵⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 września 2017 r. w sprawie korupcji i praw człowieka w krajach trzecich ⁽⁶⁾,
 - uwzględniając 15. posiedzenie Parlamentarnej Komisji Współpracy UE-Azerbejdżan, które odbyło się w dniach 7–8 maja 2018 r. w Baku,
 - uwzględniając umowę o partnerstwie i współpracy UE-Azerbejdżan z 1996 r. oraz przyjęcie przez Radę w dniu 14 listopada 2016 r. mandatu dla Komisji i wiceprzewodniczącej /wysokiej przedstawiciel upoważniającego do wynegocjowania kompleksowej umowy z Azerbejdżanem, a także rozpoczęcie 7 lutego 2017 r. negocjacji w sprawie wyżej wymienionej umowy,
 - uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel z 7 marca 2017 r. w sprawie skazania w Azerbejdżanie Mehmana Huseynowa,
 - uwzględniając Wytyczne UE w sprawie praw człowieka dotyczące wolności wypowiedzi w internecie i poza nim,
 - uwzględniając ostatnie sprawozdanie Grupy Roboczej ds. Arbitralnych Zatrzymań w sprawie wizyty tej grupy w Azerbejdżanie, przedstawione na forum Rady Praw Człowieka ONZ ⁽⁷⁾,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Mehman Huseynow, bloger występujący przeciwko korupcji i dyrektor Instytutu na rzecz Wolności i Bezpieczeństwa Reporterów, odbywa dwuletnią karę pozbawienia wolności w następstwie wyroku skazującego z 3 marca 2017 r. za publicznie wyrażoną skargę na brutalne traktowanie i tortury, których doświadczył ze strony policji, a także za krytykę urzędników rządowych poprzez ujawnienie ich nielegalnego wzbogacenia;
- B. mając na uwadze, że M. Huseynowowi, który ma zostać zwolniony w marcu 2019 r., grozi dodatkowy wyrok pozbawienia wolności na 5 do 7 lat pod zarzutem „stosowania przemocy niezagrażającej życiu lub zdrowiu pracowników zakładów karnych lub aresztów śledczych” na podstawie art. 317 par. 2;

⁽¹⁾ Dz.U. C 331 z 18.9.2018, s. 105.⁽²⁾ Dz.U. C 316 z 22.9.2017, s. 207.⁽³⁾ Dz.U. C 234 z 28.6.2016, s. 2.⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0294.⁽⁵⁾ Dz.U. C 356 z 4.10.2018, s. 130.⁽⁶⁾ Dz.U. C 337 z 20.9.2018, s. 82.⁽⁷⁾ Sprawozdanie A/HRC/36/37/Add.1 z 2.8.2017.

Czwartek, 17 stycznia 2019 r.

- C. mając na uwadze, że M. Husejnow jest oskarżony o zaatakowanie 26 grudnia 2018 r. strażnika więziennego, aby uniknąć rutynowej kontroli; mając na uwadze, że w następstwie zarzucanego mu ataku został on umieszczony w celi izolacyjnej bez prawa kontaktu z adwokatem; mając na uwadze, że 28 grudnia M. Husejnow rozpoczął strajk głodowy w proteście przeciwko próbom przedłużenia jego wyroku i ewentualnym nowym zarzutom; mając na uwadze, że 30 grudnia stan zdrowia blogera się pogorszył i M. Husejnow stracił przytomność; mając na uwadze, że na skutek nalegań rodziny przerwał on protest polegający na odmowie przyjmowania napojów i pokarmu i zaczął przyjmować płyny; mając na uwadze, że 11 stycznia 2019 r. przedstawiciele delegatury UE w Azerbejdżanie mogli go odwiedzić i potwierdzili, że otrzymuje pomoc medyczną;
- D. mając na uwadze, że nie jest to odosobniona sprawa i występują inne przypadki, gdy władze naciskają na stawianie nowych zarzutów wobec więźniów politycznych, których kary pozbawienia wolności zbliżają się do końca; mając na uwadze, że według Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego jest to piąta taka sprawa w ostatnich miesiącach;
- E. mając na uwadze, że 4 stycznia 2019 r. Sąd Rejonowy w Nizami w Baku wydał orzeczenie w sprawie kary administracyjnej wobec osób, które brały udział w proteście przeciwko nowej sprawie karnej wytoczonej M. Husejnowi, tj. wobec Mete Turksoja, Afgana Sadigowa, Nurlana Gahramanliego, Elimchana Agajewa, Sachawata Nabijewa, Ismajila Islamoglu, Goszgara Ahmadowa, Jaszara Chaspoladowa, Farida Abdinowa, Elchina Rahimzadego, Orchana Mammadowa, Bachtijara Mammadliego, Fatimy Mowlamli, Matanat Mahmurazajewej i Parwin Abiszowej; mając na uwadze, że wszyscy oskarżeni zostali uznani winnymi na podstawie art. 513 par. 2 (naruszenie zasad organizowania wieców, pikiet i demonstracji) kodeksu wykroczeń;
- F. mając na uwadze, że w Azerbejdżanie nie odnotowano żadnych istotnych postępów, jeśli chodzi o środowisko medialne i wolność wypowiedzi; mając na uwadze, że Azerbejdżan znajduje się na 163. miejscu (na 180 krajów) w światowym rankingu wolności prasy na rok 2018 opublikowanym przez Reporterów bez Granic; mając na uwadze, że w Azerbejdżanie odbywa obecnie karę więzienia 10 dziennikarzy;
- G. mając na uwadze, że wiele niezależnych stron internetowych i portali medialnych jest nadal zablokowanych i niedostępnych w kraju, w tym między innymi Radio Azadliq (azerbejdżański serwis Radia Wolna Europa/Radia Liberty) i jego serwis międzynarodowy, Radio Wolna Europa/Radia Liberty, gazeta Azadliq (niepowiązana z Radiem Azadliq), Meydan TV i Azerbejdżan Saadi („godzina Azerbejdżanu”); mając na uwadze, że pod koniec 2017 r. i na początku 2018 r. przesłuchano bardzo wielu obywateli Azerbejdżanu w związku z zamieszczaniem krytycznych uwag na Facebooku lub z powodu zwykłego kliknięcia na „lubię to” w mediach społecznościowych lub na „weź udział” w związku z wiecami politycznymi;
- H. mając na uwadze, że w grudniu 2018 r. sąd gospodarczo-administracyjny w Baku nakazał dziennikarce śledczej Chadidży Ismajilowej zapłacić karę w wysokości ponad 23 000 EUR za rzekome uchylanie się od podatku dochodowego w sprawie dotyczącej Radia Wolna Europa, gdzie pracowała jako redaktor i nigdy nie piastowała pozycji przedstawiciela prawnego; mając na uwadze, że jej adwokat Jalchin Imanow należy do osób, które wykluczono z azerbejdżańskiej izby adwokackiej; mając na uwadze, że 10 stycznia 2019 r. Europejski Trybunał Praw Człowieka wydał orzeczenie w sprawie skargi wniesionej przez Ch. Ismajilową przeciwko rządowi Azerbejdżanu w związku z rozpowszechnianiem nagrań wideo dotyczących jej życia prywatnego, uznając na podstawie art. 8 (poszanowanie życia prywatnego i rodzinnego) i 10 (wolność wypowiedzi) europejskiej konwencji praw człowieka, że jej prawa zostały naruszone;
- I. mając na uwadze, że zmiany wprowadzone w 2017 r. do kodeksu postępowania cywilnego i administracyjnego oraz ustawy o adwokaturze zakazują praktykującym prawnikom, którzy nie są członkami izby adwokackiej, występowania w sądzie i reprezentowania klientów; mając na uwadze, że ten nowy przepis dotyczy wielu prawników reprezentujących członków opozycji i obrońców praw człowieka, którzy zostali wykluczeni z izby lub którym grożą środki dyscyplinarne;
- J. mając na uwadze, że jako członek Rady Europy Azerbejdżan zobowiązał się do przestrzegania zasad demokracji, praw człowieka i praworządności; mając na uwadze, że dwóch współsprawozdawców ds. Azerbejdżanu w Zgromadzeniu Parlamentarnym Rady Europy oraz Komisarz Praw Człowieka Rady Europy wyrazili głębokie zaniepokojenie nowymi zarzutami stawianymi M. Husejnowowi; mając na uwadze, że te same obawy wyraził Przedstawiciel OBWE ds. Wolności Mediów;
- K. mając na uwadze, że w dniu 11 lipca 2018 r. UE i Azerbejdżan sfinalizowały swoje priorytety partnerstwa, określając wspólne priorytety polityczne w celu ukierunkowania i wzmocnienia partnerstwa między UE a Azerbejdżanem w nadchodzących latach;
1. wzywa do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia Mehmana Husejnowa oraz apeluje do władz Azerbejdżanu o wycofanie wszystkich stawianych mu nowych zarzutów; wyraża zaniepokojenie jego stanem zdrowia i domaga się, by władze zapewniły mu wszelką niezbędną profesjonalną pomoc medyczną oraz umożliwiły regularne kontakty z członkami rodziny i adwokatem, którego obowiązuje tajemnica zawodowa;

Czwartek, 17 stycznia 2019 r.

2. wzywa władze Azerbejdżanu, by przestały stosować represje wobec swoich oponentów, i wzywa do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia wszystkich więźniów politycznych, w tym dziennikarzy, obrońców praw człowieka i innych działaczy społeczeństwa obywatelskiego, do których należą m.in.: Afgan Mukhtarli, Ilkin Rustamzadeh, Raszad Ramazanow, Sejmur Hazi, Gijas Ibrahimow, Mehman Husejnow, Bajram Mammadow, Araz Gulijew, Tofiq Hasanli, Ilgiz Qahramanow i Afgan Sadygow; ponadto wzywa do wycofania wszystkich stawianych im zarzutów oraz do pełnego przywrócenia ich praw politycznych i obywatelskich;
 3. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w ostatnich latach w Azerbejdżanie uwolniono kilku powszechnie znanych obrońców praw człowieka, dziennikarzy, opozycjonistów i działaczy; wzywa władze Azerbejdżanu, by zapewniły swobodę poruszania się osobom objętym restrykcjami, takim jak Ilgar Mammadow, Intigam Alijew i Chadidża Ismajilowa, oraz innym dziennikarzom, a także by umożliwiły im swobodne wykonywanie pracy; wyraża zaniepokojenie z powodu nowych zarzutów karnych stawianych Chadidży Ismajilowej i wzywa do ich wycofania;
 4. przypomina Azerbejdżanowi o jego zobowiązaniach wynikających z europejskiej konwencji praw człowieka i wzywa władze Azerbejdżanu, aby w pełni szanowały i egzekwowały wyroki Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;
 5. wzywa rząd Azerbejdżanu do pełnej współpracy z Komisją Wenecką i Komisarzem Praw Człowieka Rady Europy oraz ze specjalnymi ekspertami ONZ ds. praw człowieka, a także do wdrożenia ich zaleceń; ponadto wzywa rząd Azerbejdżanu, by zapewnił niezależnym grupom i działaczom społeczeństwa obywatelskiego swobodę działania, w tym poprzez zmianę przepisów, które poważnie ograniczają finansowanie społeczeństwa obywatelskiego;
 6. wzywa Azerbejdżan, by w pełni zagwarantował wolność prasy i mediów – zarówno w prawodawstwie, jak i w praktyce, w internecie i poza nim – zapewniając wolność wypowiedzi zgodnie z międzynarodowymi standardami;
 7. wzywa władze Azerbejdżanu do zapewnienia faktycznej niezależności izby adwokackiej od władzy wykonawczej; domaga się, aby niezależni prawnicy mogli kontynuować praktykę i reprezentować swoich klientów na podstawie poświadczonego notarialnie pełnomocnictwa, oraz wzywa do zaprzestania arbitralnego pozbawiania uprawnień adwokackich prawników reprezentujących przedstawicieli opozycji i obrońców praw człowieka;
 8. wyraża zaniepokojenie z powodu zarzutów stawianych kilku członkom Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy i rzekomych prób wywierania nacisku na europejskich decydentów przy zastosowaniu nielegalnych środków, aby uciszyć krytykę poważnych naruszeń praw człowieka w Azerbejdżanie;
 9. wyraża zaniepokojenie sytuacją osób LGBTI w Azerbejdżanie i wzywa rząd Azerbejdżanu, by zaprzestął utrudniania pracy i zastraszania obrońców praw człowieka promujących i chroniących prawa osób LGBTI;
 10. podkreśla znaczenie nowej umowy między UE a Azerbejdżanem; podkreśla, że centralnym elementem nowej umowy muszą być reformy demokratyczne, praworządność, dobre sprawowanie władzy oraz poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności; podkreśla, że będzie uważnie śledził sytuację przez cały czas trwania negocjacji dotyczących nowej umowy, zanim podejmie decyzję o udzieleniu zgody na jej zawarcie;
 11. wzywa Radę, Komisję i wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel do zagwarantowania, że uwolnienie M. Husejnowa i pozostałych więźniów politycznych w Azerbejdżanie pozostanie priorytetem w stosunkach dwustronnych między UE a Azerbejdżanem;
 12. wzywa delegaturę UE i delegatury państw członkowskich w Azerbejdżanie do zdwojenia wysiłków na rzecz wspierania więźniów politycznych, reporterów i blogerów, działaczy antykorupcyjnych, obrońców praw człowieka i członków społeczeństwa obywatelskiego;
 13. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, Komisji, prezydentowi, rządowi i parlamentowi Republiki Azerbejdżanu, a także Radzie Europy i OBWE.
-